

בבית המשפט העליון

ער"פ 65387-09-25

לפני: כבוד השופט דוד מינץ

המערער: יהונתן קפאח בעל האתר עדנה קרנבל

נגד

המשיבות: 1. מדינת ישראל
2. משטרת ישראל

ערעור על החלטת הרשמת מ' יהב מיום 13.9.2025 בעפ"א
79505-05-25

בשם המערער: בעצמו

בשם המשיבות: עו"ד איתי גוהר

פסק-דין

ערעור על החלטת הרשמת מ' יהב מיום 13.9.2025 בעפ"א 79505-05-25, בה נקבע כי הליך ערעורי שנקטה המערערת על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.5.2025 בבצ"א 22138-02-23, יסווג כערעור אזרחי.

1. בתמצית, בהחלטת בית המשפט המחוזי נדחתה בקשת המערער לעיון מחדש בצו הגבלת גישה שניתן מכוח חוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן: החוק) לאתר אינטרנט שעל פי הנטען המערער הוא הבעלים שלו.

2. בהליך שהתנהל לפני הרשמת טען המערער כי יש לסווג את הערעור שהגיש כערעור פלילי וכי משמעות סיווג זה, בין היתר, היא שהוא פטור מתשלום אגרה ומהפקדת ערובה. המשיבה מצדה טענה כי מדובר בהליך בעל סממנים מינהליים, וכי הליכים דומים שהוגשו לבית משפט זה בעבר סווגו כערעורים אזרחיים אך לא ניתנה בהם הכרעה מהותית באשר לסיווג ההליך. המשיבה נמנעה מלתת את דעתה לעניין נפקות הסיווג.

3. הרשמת דחתה את טענת המערער וקבעה כי ההליך נוטה במהותו להליך מינהלי, לאור דברי ההסבר של החוק, תכלית החוק וסדרי הדין הקבועים בו. עם זאת, משום שהחלטת בית המשפט המחוזי לא ניתנה על ידו בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, ושההליך שבו ניתנה ההחלטה לא נכנס לגדרי אותם עניינים הנתונים לסמכותו של בית המשפט לעניינים מינהליים לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 (להלן: חוק בתי משפט לעניינים מינהליים), ההליך יסווג כערעור אזרחי, לרבות לצרכי אגרה וערובה. מכאן הערעור שלפני.

4. בראשית הדברים יוער כי טענות הצדדים ממוקדות בנפקות הסיווג לעניין תשלום האגרה והפקדת הערובה, ומשכך איני רואה מקום לטעת מסמרות לנפקויות נוספות של סיווג ההליך מלבד מסגרת זו.

5. שנית, כפי שציינה הרשמת, סיווגו של הליך נקבע על פי אופיו, האינטרס שבבסיסו ומיהות הצדדים (בש"א 10092/17 צרניק נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (1.2.2018) (להלן: עניין צרניק); וראו גם: ע"א 9379/03 צ'רני נ' מדינת ישראל, פ"ד סא(3) 822 849-850 (2006)). בענייננו, אכן מדובר בהליך ייחודי שסיווגו אינו מלאכה פשוטה. מחד גיסא הוא אינו עוטה לבוש מובהק של ערעור מתחום מסוים – אזרחי, פלילי או מינהלי; אך מאידך גיסא, הוא בעל מאפיינים שניתן לייחס לכל אחד מהתחומים האמורים. עם זאת, לאחר בחינת מכלול הנסיבות והמאפיינים שלהן, נראה כי מדובר בהליך שיש להגדירו כהליך פלילי הפטור מתשלום אגרה והפקדת ערובה.

6. לשם הבהרת הדברים, אתאר תחילה את עיקרי החוק הנוגעים לעניין. סעיף 2(א) לחוק קובע כך:

שופט בית המשפט המחוזי שנשיא בית המשפט המחוזי הסמיכו לכך, רשאי, על פי בקשה של תובע, לתת צו להגבלת גישה לאתר אינטרנט, כולו או חלקו, אם שוכנע כי התקיים אחד מאלה:

(1) הגבלת הגישה לאתר האינטרנט חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה, באמצעות פעילות האתר;

(2) הגבלת הגישה לאתר האינטרנט חיונית למניעת היחשפות של המשתמש בישראל לפעילות שלו היתה נעשית בישראל היתה עבירה, ויש לפעילות האתר זיקה לישראל;

(3) אתר האינטרנט הוא של ארגון טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, והגבלת הגישה חיונית למניעת המשך הפעילות באמצעות האתר.

לפי סעיף 1 לחוק המונח "עבירה" מתייחס לעבירות חמורות. בהן סרסרות, פרסום ומסירת מידע בדבר זנות של קטין, הימורים ועבירות הקשורות בסמים מסוכנים.

7. בכל הנוגע לסדרי הדין בהליך בהתאם לחוק, סעיפים 8 ו-10 קובעים כי יש לזמן לדיון בבקשה למתן צו את "הבעלים או המפעיל של אתר האינטרנט אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה", וכן ספקים הקשורים לעניין. כמו כן, בית המשפט רשאי לתת צו גם במעמד צד אחד, להסתמך על ראיות "אף אם אינן קבילות במשפט" וכן על חומר חסוי שעמד לעיניו בלבד. בנוסף, לפי סעיף 6 לחוק, בית משפט שהרשיע אדם בשל פעילות שביצע באמצעות אתר אינטרנט שבשליטתו, רשאי לתת לגבי אותו אתר צו בהתאם לתנאים שבחוק.

8. בשם לב לאמור, לעניות דעתי אין מקום לסווג את ההליך כהליך מינהלי. כאמור הרשמת נסמכה על דברי ההסבר לחוק (שאינן כאן המקום לפרטם). ברם, אין בדברי ההסבר בהכרח כדי ללמד על סיווג ההליך, ולו משום שהנוסח של החוק כפי שנתקבל בסופו של דבר שונה מהנוסח שהוצע ושאליו מתייחסים דברי ההסבר (ראו: דברי הסבר להצעת חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, ה"ח 839 (להלן: דברי ההסבר)). זאת ועוד, הצעת החוק אליה מתייחסים דברי ההסבר הייתה לתיקון חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות, התשס"ה-2005, אך בסופו של דבר הוחלט על חקיקת חוק עצמאי ונפרד מחוק זה. אכן צוין בדברי ההסבר כי המטרה של החוק היא להרחיב את הסמכות המשטרתית כלפי עבירות המחייבות "מענה מינהלי מהיר אף לפני נקיטת הליכים פליליים", אך זאת ביחס לנוסח שהוצע בתחילה ולפיו צו הגבלת גישה לאתר אינטרנט יינתן תחילה על ידי קצין משטרה. ואולם המסלול שנקבע בסופו של דבר בחוק הוא, כי הצו יינתן על ידי בית המשפט בלבד.

9. בנוסף, גם מתכלית החוק אין ללמוד בהכרח כי יש לסווג את ההליך כמינהלי. בהקשר זה אכן נקבע כי תכלית החוק היא "להגן על הציבור מפני הזמינות ההולכת וגוברת של צריכת שירותים ומוצרים בלתי חוקיים בזירת האינטרנט" (וראו לעניין זה: ע"א 5350/18 מדינת ישראל נ' שרון דגני פיש, פסקה 10 (2.8.2018) (להלן: עניין דגני פיש); ע"א 5739/18 מפעילי האתר www.oligarchescorts.com נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (15.10.2018) (להלן: עניין oligarchescorts)). גם משמו של החוק ניתן ללמוד על

האופי המניעתי שלו. מכאן ניתן היה להסיק לכאורה כי בשונה מהליך פלילי-ענישתי שמטרתו להעניש על עבירה שבוצעה זה מכבר, הליך שמעצם טבעו מיועד למנוע עבירה על החוק כצופה פני העתיד, יש להגדירו כהליך מינהלי. ברם, ההליך הפלילי פורש את כנפיו על פני כל מרחבי הזמן, העבר, ההווה והעתיד. אדרבה, לא מעט מההליכים הפליליים פניהם צופים את פני העתיד (וראו למשל: סעיפים 23(2)-(3) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה) הקובעים בין היתר, כי שופט רשאי לתת צו לערוך חיפוש בכל בית או מקום, אם יש לו יסוד להניח, כי נשמר או מוחסן שם חפץ שמתכוונים להשתמש בו למטרה לא-חוקית, או יש לשופט יסוד להניח שמתכוונים לעבור עבירה נגד אדם הנמצא שם; סעיף 24(א)(2) לפקודה הקובע כי צו חיפוש ישמש אסמכתה לכל שוטר לעצור כל אדם הנמצא בבית או במקום ונחזה כמי שיש לו, או שהייתה לו, יד בעבירה שנעברה, או שמתכוונים לעבור, באותו חפץ או לגביו; סעיף 24(ב) לפקודה הקובע כי מי שעורך חיפוש לפי צו חיפוש ומוצא חפץ שלא הוזכר בצו, אבל יש יסוד סביר להניח שמתכוונים לעבור בו עבירה, רשאי לתפוס את החפץ ולהביאו לפני השופט; סעיף 32(א) לפקודה הקובע כי רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ עומדים לעבור עבירה; סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) הקובע כי אם היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי אדם עומד לעבור עבירה העלולה לסכן את שלומו או בטחונו של אדם, או את שלום הציבור או את בטחון המדינה, רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומענו; סעיף 71 לחוק המעצרים הקובע כי שוטר רשאי להורות לעכב כלי רכב ולערוך בו חיפוש כאשר קיים חשש שעומדת להתבצע עבירה מן העבירות המסוימות המפורטות בחוק, או אם קיימת הסתברות גבוהה שעומדת להתבצע עבירה בת מעצר; סעיף 234 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה) המקנה סמכות לבית המשפט לתת צו למניעת פעולות במקרקעין כאשר נעשו פעולות הכנה לעבודה אסורה או לשימוש אסור במקרקעין. וראו עוד בהקשר זה: ע"פ 7138/15 צוקרמן נ' יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה תל אביב-יפו, פסקאות 8-6 (3.11.2015); רע"פ 4958/11 סיאם נ' עיריית ירושלים, פסקה י' (13.12.2011).

10. ושלישית, לעניין נטלי הראיה. אין זה חדש במחוזותינו כי ככל שההליך הפלילי מצוי בשלב ראשוני יותר, כך הרף הראייתי הנדרש הוא נמוך יותר, וככול שההליך מתקדם, נטל הראיה המוטל על המדינה הולך וגובר. כך למשל ישנם הליכים פליליים בהם הרף הראייתי הנדרש הוא "חשד סביר", "יסוד סביר", "יסוד להניח" ואף "חשש" לביצוע עבירה בלבד (למשל, סעיפים 23, 24(ב), 25, 29 לפקודה בעניין מתן צו חיפוש ו-32(א) לפקודה בעניין צו תפיסת חפצים; סעיף 13 לחוק המעצרים בעניין מעצר חשוד

לפני הגשת כתב אישום; סעיף 21 לחוק המעצרים בעניין מעצר נאשם לאחר הגשת כתב אישום נגדו; סעיף 23 לחוק המעצרים בעניין מעצר על ידי שוטר כאשר אין צו שיפוטי; וסעיף 67 לחוק המעצרים בעניין עיכוב חשוד על ידי שוטר). על כן, אין בכך שהרף הראייתי הקבוע בחוק בענייננו נמוך מזה הנדרש לשם הרשעת נאשם בהליך פלילי כדי ללמד על אופיו המינהלי של ההליך. זאת ועוד, הוראה דומה לזו המצויה בסעיף 8(ד) לחוק, שלפיה בהליך לפי החוק רשאי שופט להיזקק לראיות אף אם אינן קבילות במשפט, ניתן למצוא גם בסעיף 15(ו) לחוק המעצרים.

11. לכל האמור יש להוסיף כי צו מכוח החוק ניתן במטרה למנוע עבירות חמורות ביותר. הוא יכול גם להינתן במסגרת הליך פלילי בו אדם הורשע בשל פעילות שביצע באמצעות אתר שבשליטתו. אמנם החוק לא מוגבל אך לאדם שמתנהלת בעניינו חקירה פלילית והוא אינו מותנה בקיומו של הליך פלילי מקביל (וראו עניין דגני פיש, פסקאות 11 ו-14), אך צו שניתן מכוחו מופנה נגד עבירה מבוצעת, והוא ניתן, בין היתר, אם הדבר חיוני "למניעת המשך ביצוע עבירה" או למניעת המשך פעילות של ארגון טרור. בנוסף, כפי שצוין לעיל, הצו לא ניתן על ידי גורם מינהלי אלא על ידי בית המשפט.

12. ובנוסף הערעור שלפני נסוב בעיקרו על חיוב המערער בתשלום אגרה והפקדת ערובה. תכלית תשלום האגרה היא, בין היתר, השתתפות יחסית בעלות ניהול ההליך ומניעת הליכי סרק (ער"א 6549/23 פלוני נ' פלונית (10.9.2023); ע"א 4842/23 חברת אבי אלקיים בע"מ נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון, פסקה 6 לפסק דיני (28.11.2024)). תכלית נוספת הקשורה בקביעת תשלום האגרה עניינה בזכות הגישה לערכאות, תוך ווידוא שהטלת תשלום אגרה לא תכביד יתר על המידה על המתדיין הבא אל שערי בית המשפט ותפגע בזכות הגישה שלו לערכאות (רע"א 4554/24 מדינת ישראל נ' פלוניות, פסקה 22 (27.1.2025)). לעומת זאת כאשר מדובר בהליך פלילי, תקנה 20(8) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 (להלן: תקנות האגרות) קובעת פטור סטטוטורי מתשלום אגרה בשל מתן האפשרות לנאשם לנהל את הגנתו ובשל הפגיעה הקשה בזכויות הגלומה בהליך הפלילי (עניין צרניק, פסקה 9. והשוו: בשג"ץ 6470/09 פלד נ' מדינת ישראל-שב"ס – כלא מעשיהו, פסקה 6 (11.9.2011)). בענייננו, הליך מכוח החוק טומן בחובו פגיעה בזכויות שונות כגון חופש הביטוי וחופש העיסוק של מפעיל האתר או הבעלים שלו (וראו: עניין oligarchescorts, פסקה 47). היוזמת של ההליך היא המדינה ומפעיל האתר או בעליו אינו בהכרח אדם שהורשע בהליך פלילי, אלא אדם שחזקת החפות עומדת לזכותו. על כן, תכלית הפטור הסטטוטורי מתשלום אגרה בהליכים פליליים רלוונטית גם לענייננו.

13. ובהערת אגב אציין כי בכל הנוגע להפקדת ערובה, אין נפקות אם ההליך יסווג כמינהלי או כפלילי. זאת משום שגם אם ההליך יסווג כמינהלי, נוכח העובדה שענייננו אינו בא בגדרו של סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, ושעה שהמקור לחיוב בעל דין בהפקדת ערובה בהליכים מינהליים מצוי בתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 שאף הן אינן חלות בענייננו, אין מקור בדין לחייב את המערער בהפקדת ערובה.

לסיכום, ההליך הערעורי בו נקט המערער יסווג כהליך פלילי, על כל הנובע מכך לעניין תשלום אגרה והפקדת ערובה.

ניתן היום, ב' שבט תשפ"ו (20 ינואר 2026).

דוד מינץ
שופט